

Miljø & Biodiversitet
J.nr. 17-12232-
000007
Ref. KBK
Den 18. oktober 2017

Orientering om udkast til ændring af bekendtgørelse om økologisk arealtilskud og om udkast til ændring af bekendtgørelse om tilskud til omlægning til økologisk jordbrug

---

Landbrugsstyrelsen har sendt udkast til ændring af følgende bekendtgørelser i høring med høringsfrist **torsdag den 9. november 2017**:

- Bekendtgørelse nr. 80 af 28. januar 2015 om økologisk arealtilskud.
- Bekendtgørelse nr. 37 af 22. januar 2013 om tilskud til omlægning til økologisk jordbrug.

Baggrund

Revision af tilsagn

Ifølge EU-reglerne kan betalinger for økologisk landbrug kun ydes for forpligtelser, der er mere vidtgående end baseline for fastsættelse af tilskuddet (relevante obligatoriske krav indført under national ret mm.). Det betyder, at hvis baseline ændres, skal tilsagnet revideres, således at der fortsat kun ydes betalinger for forpligtelser, der er mere vidtgående end baseline. Revisionen sker i medfør af den såkaldte revisionsklausul, jf. artikel 48 i forordning (EU) nr. 1305/2013 og artikel 46 i forordning (EF) nr. 1974/2006.

Krav, der er fastsat i regler, såsom en lov eller en bekendtgørelse, kan medføre revision af tilsagnet.

På grundlag af konsultationer med EU-Kommissionen er det nu afklaret, at pålæg, påbud, forbud og tilsvarende i medfør af lovgivning er omfattet af baseline og kan medføre revision af tilsagn, hvorimod frivillige aftaler ikke er omfattet af baseline og derfor ikke kan medføre revision af tilsagn.

Afgørelser truffet af en offentligt myndighed, og som pålægger obligatoriske begrænsninger/restriktioner for landbrugerens aktiviteter, kan således ændre baseline og dermed medføre revision af tilsagn.

Forbud mod dobbeltfinansiering af de grønne krav

Medlemsstaterne skal ved beregning af betalinger fratrække det nødvendige beløb for at udelukke dobbeltfinansiering mellem foranstaltningerne under miljøvenligt landbrug, miljø- og klimavenligt landbrug og økologisk landbrug på den ene side og de grønne krav under grundbetalingsordningen på den anden side (forbud mod dobbeltfinansiering af de grønne krav).

Bekendtgørelse om økologisk arealtilskud

Definition af randzoneareal

Under grundbetalingsordningen forventes frivillige randzoner fra 2018 at være benævnt randzoner. På den baggrund er det i definitionen af randzoneareal (obligatorisk randzone efter den nu ophævede randzonestrøelse) præciseret, at definitionen ikke omfatter randzoner, der anmeldes som miljøfokusområder (MFO).

Definition af afgrødegruppe

Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014 er ændret ved Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 2016/1393 af 4. maj 2016. Den definition af afgrødegruppe, der anvendes for økologisk arealtilskud, og som tidligere var anført under artikel 17, stk. 1, litra b, er nu anført under artikel 17, stk. 1, litra e. Definitionen af afgrødegruppe i § 2, nr. 19, ændres i konsekvens heraf. Der er således ikke indholdsmæssige ændringer.

Indgivelse af ansøgning om tilsagn om tilskud

Bestemmelserne i § 4, stk. 1, nr. 1, ny affattes således, at det tydeligere fremgår, at ansøgning om tilsagn om tilskud skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest ved udløb af fristen for indgivelse af Fællesskema i det kalenderår, hvor tilsagnsperioden begynder.

I § 4, stk. 1, nr. 1, indsættes en bestemmelse, der gælder særskilt for arealer, der ved rettidig indgivelse af Fællesskema er indtegnet i Miljø- og Fødevarerministeriets Internet Markkort (IMK), og som er registreret i det nævnte markkort som arealer, der ikke er støtteberettigede for arealbaserede direkte betalinger. Ansøgning om tilsagn om tilskud for disse arealer anses som rettidigt modtaget, hvis

- arealerne efterfølgende godkendes som støtteberettigede for arealbaserede direkte betalinger,
- ansøger igen indsender Fællesskema, hvori der er ansøgt om tilsagn om tilskud for arealerne, og
- Fællesskema er modtaget i Landbrugsstyrelsen senest den dag, hvor fristen for indgivelse af ændringer til Fællesskema udløber i det kalenderår, hvor tilsagnsperioden begynder.

§ 4, stk. 1, nr. 2, er ændret i konsekvens af ændring af § 4, stk. 1, nr. 1.

Kriterier for støtteberettigelse

Minivådområder

Bekendtgørelse om tilskud til projekter om etablering af konstruerede minivådområder forventes at træde i kraft den 1. januar 2018. Det fremgår af udkast til den nævnte bekendtgørelse, at projektarealet dels vil bestå af et minivådområde (bestående af et vådområde og et sedimentationsbassin) samt et omkringliggende græsareal. Projektet er projektarealet med tilhørende drænopland.

Der må ikke være arealsammenfald mellem projektareal og areal omfattet af tilsagn om økologisk arealtilskud. Der indsættes bestemmelse om, at tilsagn om tilskud for et areal for en tilsagnsperiode, der begynder den 1. september 2018 eller senere, er betinget af, at arealet ved tilsagnsperiodens begyndelse ikke indgår som projektareal i et projekt, for hvilket der er givet tilsagn om tilskud til projekt om etablering af minivådområde i medfør af lov om Landdistriktsfonden. Dermed udelukkes enhver form for dobbeltfinansiering i overensstemmelse med EU-lovgivningen.

§ 3-arealer

Det fremgår af § 9, stk. 1, nr. 2, at tilsagn om tilskud for et areal er betinget af, at der for arealet ikke ved tilsagnsperiodens begyndelse og med virkning inden for tilsagnsperioden foreligger forpligtelse til at undlade brug af kemiske plantebeskyttelsesmidler eller forpligtelser, der i hovedsagen svarer hertil, som følge af tilsagn om tilskud i medfør af anden lovgivning, aftale, der indebærer betaling for den nævnte regulering, servitut eller pligt, der er pålagt i medfør af anden lovgivning. Den nævnte regulering må dog godt foreligge, hvis reguleringen er i medfør af et OM-tilsagn m.m.

Heder og overdrev kan som udgangspunkt ikke eksistere, hvis arealerne jævnlige bliver sprøjtet. Det kan dog ikke udelukkes, at den hidtidige drift kan indebære anvendelse af pesticider på enkelte arealer med denne registrering. I notat fra DCE (Nationalt Center for Miljø og Energi) ”Vurdering af omfang og konsekvenser af sprøjtning og gødskning af § 3-beskyttede naturarealer” er i appendiks 2 redegjort for en undersøgelse, der omfatter 3960 ha fordelt på 5 oplande, og hvor det er antaget, at landbrugsdriften i oplandene giver et nogenlunde repræsentativt billede af praksis på landsplan. For 21 pct. af det samlede § 3-areal i oplandene er der oplysninger om landbrugsdriften, for fersk eng 30 pct. og for mose 11 pct. For disse naturtyper er der, for arealerne med interviewoplysninger, pesticidanvendelse på 5-6 pct. af arealet for begge naturtyper.

Dette indikerer, at hovedparten af de arealer, der er beskyttede naturtyper i medfør af § 3 i lov om naturbeskyttelse (§ 3-arealer), allerede efter de gældende bestemmelser vil være omfattet af et forbud mod pesticidanvendelse og dermed udelukket fra tilsagn om økologisk arealtilskud. Da det samtidig vil kræve en uforholdsmæssig omfattende administration at sikre, at der ikke gives tilsagn om økologisk arealtilskud for § 3-arealer i modstrid med § 9, stk. 1, nr. 2, vil det fra 2018 ikke blive muligt at søge om tilsagn om økologisk arealtilskud for arealer, der er registreret som § 3-arealer.

Der indsættes bestemmelse om, at tilsagn om tilskud for et areal for en tilsagnsperiode, der begynder den 1. september 2018 eller senere, er betinget af, at arealet den 1. december forud for tilsagnsperiodens begyndelse ikke er registreret som et § 3-areal på Danmarks Miljøportal.

Hvis landbrugeren mener, at der er fejl i registreringen af § 3-arealer, kan landbrugeren rette henvendelse til kommunen. Da den nye bestemmelse først vil være kendt kort tid før ansøgningsperiodens begyndelse i 2018, er der indført en overgangsordning for ansøgninger, der indgives i 2018.

For ansøgninger, der indgives i 2018, kan Landbrugsstyrelsen uanset den nye bestemmelse give tilsagn om tilskud for et areal, der den 1. december 2017 er registreret som et § 3-areal på Danmarks Miljøportal, hvis ansøger i Fællesskema har erklæret, at kommunen er anmodet om at ændre registreringen af § 3-arealer således, at arealet udgår af registreringen. Tilsagn om tilskud for arealet er betinget af, at arealet den 1. december 2018 ikke er registreret som et § 3-areal på Danmarks Miljøportal.

Omlægningstillæg

Omlægningstillæg er et tillæg for arealer, der er under omlægning til økologisk jordbrugsproduktion. Efter de gældende bestemmelser er tilsagn om omlægningstillæg for et areal betinget af, at arealet har været drevet uden for autorisation til økologisk jordbrugsproduktion i mindst to år forud for den omlægning til økologisk jordbrugsproduktion, der ansøges om tilsagn om omlægningstillæg til. Den forudgående periode ændres til mindst fem år for at undgå, at arealerne overdrages til konventionel produktion for en begrænset periode på to år med henblik på nyt omlægningstillæg for arealet. Ændringen får virkning for tilsagn, hvor tilsagnsperioden begynder den 1. september 2018 eller senere.

Andre forpligtelser

§ 18, stk. 2, omhandler betingelser for permanente græsarealer og græsarealer i omdrift, og § 18, stk. 3, omhandler anvendelse af græsarealer i omdrift til grøngødning. § 18, stk. 5, omhandler arealer, for hvilke stk. 2 og 3 ikke gælder. § 18, stk. 5, udvides med MFO-markbræmmer, der er omtalt nedenfor, jf. afsnittet ”MFO-markbræmmer”.

Revision af tilsagn og indgivelse af erklæring

Revisionsklausulen omhandler revision af tilsagn i tilfælde, hvor tilsagnsarealer efter tilsagnsperiodens begyndelse og med virkning inden for det pågældende tilsagnsår bliver omfattet af en regulering, der er en følge af en pligt (krav), der er pålagt i medfør af anden lovgivning. Revision af tilsagn har virkning fra

begyndelsen af det pågældende tilsagnsår, uden at tidligere udbetalt tilskud kræves tilbagebetalt. De her omhandlede revisioner er bortfald af tilsagn om tilskud eller nedsættelse af tilskud for de arealer, der bliver omfattet af den efterfølgende regulering.

Bortfald af tilsagn om tilskud

Hvis den efterfølgende regulering indebærer, at der for det pågældende areal foreligger forpligtelse til at opfylde betingelserne for økologisk jordbrugsproduktion eller forpligtelser, der i hovedsagen svarer hertil, vil der ikke længere være forpligtelser, der kan kompenseres under tilsagn om basistilskud, der derfor bortfalder for arealet. Tilsagn om evt. tillæg for arealet bortfalder samtidig, da tilsagn om tillæg for et areal er betinget af, at arealet samtidig er omfattet af tilsagn om basistilskud.

Bortfald af tilsagn om tillæg for reduceret kvælstoftilførsel

Hvis den efterfølgende regulering indebærer, at der for det pågældende areal er forbud mod tilførsel af gødning eller forbud, der i hovedsagen svarer hertil, eller forpligtelse til, at der på arealet tilføres mindre end 100 kg udnyttet kvælstof pr. ha, bortfalder tilsagn om tillæg for reduceret kvælstoftilførsel for arealet. Her ses alene på pligter, der er pålagt i medfør af anden lovgivning end reglerne i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, regler udstedt i medfør af den nævnte lov og reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Der er tale om regler, der ikke anses at indgå i baseline, og dermed ikke anses at have betydning for fastsættelse af tilskuddet, f.eks. husdyrgødningsbekendtgørelsens forbud mod tilførsel af husdyrgødning m.m. på frossen jord. Husdyrgødningsbekendtgørelsens forbud mod tilførsel af gødning inden for de 2 meter bræmmer, der gælder efter § 69 i lov om vandløb, er dog undtaget som følge af, at det af de gældende bestemmelser fremgår, at det årlige tilskud for tilsagnsarealer inden for 2 meter bræmmerne nedsættes til 0 kr. pr. ha.

Nedsættelse af basistilskud

Hvis den efterfølgende regulering indebærer, at der for det pågældende areal foreligger forpligtelse til at undlade brug af kemiske plantebeskyttelsesmidler eller forpligtelser, der i hovedsagen svarer hertil, nedsættes det årlige basistilskud under økologisk arealtilskud til 55 kr. pr. ha for arealet.

Landbrug- og Fiskeristyrelsen har tidligere på grundlag af beregninger fra Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO), Københavns Universitet, skønnet, at kompensationsbehovet ved at gå fra pesticidfri drift til økologisk drift udgør ca. 55 kr. pr. ha i gennemsnit.

På grundlag af ønsker om målretning og administrative hensyn er basistilskuddet afgrænset således, at tilsagn om basistilskud ikke kan omfatte arealer, for hvilke der allerede ved tilsagnsperiodens begyndelse foreligger forpligtelse til at undlade brug af kemiske plantebeskyttelsesmidler eller forpligtelser, der i hovedsagen svarer hertil. For arealer, der retmæssigt er omfattet af tilsagn om basistilskud, og hvor den nævnte regulering først foreligger efter tilsagnsperiodens begyndelse opretholdes tilsagnet for arealerne men med et lavere tilskud, da det ved anvendelse af revisionsklausulen er lagt til grund, at der fremover ydes basistilskud for forpligtelser, der ligger udover den ændrede baseline.

Indgivelse af erklæring om, at revision af tilsagn ikke accepteres

§ 26, stk. 1, ændres således, at stk. 1 udvides til også at omfatte indgivelse af erklæring i forbindelse med revision af tilsagn i medfør af § 27 d (nedsættelse af basistilskuddet), § 34 (bortfald af tilsagn om tilskud) og § 34 a (bortfald af tilsagn om tillæg for reduceret kvælstoftilførsel).

Efter de gældende bestemmelser skal erklæringen være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest ved udløbet af fristen for indgivelse af Fællesskema i det kalenderår, hvor tilsagnsåret, som erklæringen vedrører, udløber. I § 26, stk. 4, indsættes bestemmelse således, at der altid er en frist på 8 uger regnet fra det

tidspunkt, hvor den regulering, som medfører revision af tilsagnet, har virkning fra. Hvis de 8 uger udløber på en helligdag, en lørdag eller en søndag, udløber fristen den første arbejdsdag, der følger herefter.

Ved indgivelse af erklæring bortfalder tilsagnet i sin helhed, uden at der kræves tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

Nedsættelse af tilskud for MFO-markbræmmer

Fra 2018 bliver de grønne krav under grundbetalingsordningen udvidet med MFO-markbræmmer.

Som omtalt i afsnittet ”Baggrund” er der forbud mod dobbeltfinansiering af de grønne krav. Der indsættes derfor bestemmelse om, at det årlige tilskud for det pågældende tilsagnsår nedsættes til 0 kr. pr. ha for arealer, der i form af markbræmmer er anmeldt som miljøfokusområder i Fællesskema for det kalenderår, hvor tilsagnsåret udløber. Dette svarer til den bestemmelse, der gælder for arealer, der anmeldes som MFO-randzoner.

Bekendtgørelse om tilskud til omlægning til økologisk jordbrug

Definition af randzoneareal

På samme måde som i bekendtgørelse om økologisk arealtilskud er det præciseret, at definitionen ikke omfatter MFO-randzoner.

Definition af afgrødegruppe

Definition af afgrødegruppe ændres på samme måde som i bekendtgørelse om økologisk arealtilskud.

Revision af tilsagn og indgivelse af erklæring

Revisionsklausulen omhandler revision af tilsagn i tilfælde, hvor tilsagnsarealer efter tilsagnsperiodens begyndelse og med virkning inden for det pågældende tilsagnsår bliver omfattet af en regulering, der er en følge af en pligt (krav), der er pålagt i medfør af anden lovgivning. Revision af tilsagn har virkning fra begyndelsen af det pågældende tilsagnsår, uden at tidligere udbetalt tilskud kræves tilbagebetalt.

Hvis den efterfølgende regulering indebærer, at der for det pågældende areal foreligger forpligtelse til at opfylde betingelserne for økologisk jordbrugsproduktion eller forpligtelser, der i hovedsagen svarer hertil, bortfalder tilsagn om tilskud for arealet, da der ikke længere vil være forpligtelser, der kan kompenseres. § 32 a ny affattes, og bestemmelsen er indsat som stk. 2. Stk. 1 svarer indholdsmæssigt til den gældende § 32 a, der vedrører bortfald af tilsagn om tilskud for arealer, der bliver omfattet af 21 b, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse (25 meter beskyttelseszone omkring indvindingsboringer til almene vandforsyningsanlæg). Stk. 1 er affattet således, at det tydeligere fremgår, at bestemmelsen vedrører regulering, der foreligger efter tilsagnsperiodens begyndelse, og at der er tale om bortfald som følge af revisionsklausulen og dermed ikke krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

§ 32 b, stk. 1, er omformuleret i konsekvens af ny affattelse af § 32 a og omhandler indgivelse af erklæring om, at revision af tilsagn i medfør af § 32 a, stk. 1 eller 2, ikke accepteres. Efter de gældende bestemmelser skal erklæringen være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest ved udløbet af fristen for indgivelse af Fællesskema i det kalenderår, hvor tilsagnsåret, som erklæringen vedrører, udløber. I § 32 b, stk. 3, indsættes bestemmelse således, at der altid er en frist på 8 uger regnet fra det tidspunkt, hvor den regulering, som medfører revision af tilsagnet, har virkning fra. Hvis de 8 uger udløber på en helligdag, en lørdag eller en søndag, udløber fristen den første arbejdsdag, der følger herefter.

Nedsættelse af tilskud for MFO-markbræmmer

På samme måde som i bekendtgørelse om økologisk arealtilskud indsættes der bestemmelse om, at det årlige tilskud for det pågældende tilsagnsår nedsættes til 0 kr. pr. ha for arealer, der i form af markbræmmer er anmeldt som miljøfokusområder i Fællesskema for det kalenderår, hvor tilsagnsåret udløber. Dette svarer til den bestemmelser, der gælder for arealer, der anmeldes som MFO-randzoner.